

CHANGES IN SPATIAL-FUNCTIONAL ORGANIZATION OF SETTLEMENT NETWORK IN MUNICIPALITY OF POŽAREVAC

Milena Simonović, Stefan Nikolić

students, University of Belgrade - Faculty of Geography; Studentski trg 3/III, 11000 Belgrade, Serbia;
E-mail: milena_federer@hotmail.com

In the second half of the 20th century intensive changes have occurred in the settlements of the town of Požarevac. The biggest changes of the spacial-functional organisation are reflected in the transformation in the settlements due to the process of industrialization and urbanisation on the one hand and depopulation and deagrarianisation on the other hand. In this paper demographical and functional component were analysed, which determined the formation and development of the settlements in this area. Disproportion of function and population have influenced the beginning and the existence of the hierarchy between the settlements of different functional capacity. From that, spacial-functional connection of the settlements, from which it can be seen that most of the settlements directly and indirectly gravitates to the municipal center of Požarevac, as well as to the secondary center of Kostolac. Using of the specific quantitative methods it has been determined that the changes were moving towards the reduction of purely agrarian and increasing the share of the moderately-industrial and industrial-agrarian settlements.

Key words: settlements, function, changes, functional transformation

ПРИРОДНИ РЕСУРСИ КАО ФАКТОР СОЦИО-ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА РУРАЛНИХ НАСЕЉА ОПШТИНЕ ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ

Даница Ђуркин, Тамара Бјелогрић, Тијана Ивановић

студенти, Универзитет у Београду - Географски факултет; Студентски трг 3/III, 11000 Београд, Србија;
E-mail: danica.djurkin@gmail.com

Подручје општине Горњи Милановац поред повољног географског и саобраћајног положаја располаже великим природним богатством. Вековима уназад, са почецима експлоатације руда на планини Рудник, још у доба неолита, општина постаје простор интензивног насељавања становништва, формирања насеља и економског развоја. Савремену мрежу насеља општине Горњи Милановац чине једно урбано и 62 рурална насеља. Рурална насеља општине захваћена су негативним демографским и социо-економским трендовима. У раду је дат приказ најзначајнијих природних ресурса општине, њихов просторни размештај и значај за социо-економски развој насеља. Поред тога, неравномерна насељаност и концентрација становништва у граду негативно се одражава на демографску структуру руралних насеља. Да би се указало на потенцијале које рурална насеља поседују извршено је функционално поређење руралних насеља са градским центром. Анализом, картографским и графичким приказом показатеља предочиће се значај природних ресурса, њихова улога и место као фактора социо-економског развоја руралних насеља проучаваног простора.

Кључне речи: природни ресурси, рурална насеља, социо-економски развој, рударство, Горњи Милановац

NATURAL RESOURCES AS A FACTOR FOR THE SOCIAL-ECONOMIC DEVELOPMENT OF RURAL SETTLEMENTS IN GORNJI MILANOVAC MUNICIPALITY

Danica Đurkin, Tamara Bjelogrić, Tijana Ivanović

students, University of Belgrade - Faculty of Geography; Studentski trg 3/III, 11000 Belgrade, Serbia;
E-mail: danica.djurkin@gmail.com

Territory of Gornji Milanovac municipality along with favorable geographical and traffic situation has plenty of natural resources. Ages ago, with the beginnings of exploitation of mineral resources on Rudnik mountain, in Neolithic times, municipality became area of intensive people settling, forming settlements and economic development. Contemporary settlements network in Gornji Milanovac community contains one urban and 62 rural settlements. Rural settlements are affected with negative demographic and social-economic trends. This paper shows the most important natural resources of municipality, their distribution and significance for social-economic development of settlements. Furthermore, unevenly population and concentration in the city has negative effects on demographic structure of rural settlements. To show that rural settlements have potential, we performed the functional comparison of the rural settlements and urban centre. Cartographic analysis and graphical display of indicators will show the importance of natural resources and their function as a factor of social-economic development of rural settlements in the study area.

Key words: natural resources, rural settlements, social-economic development, mining, Gornji Milanovac

---

БЛОК 24 – НАПУШТАЊЕ ИДЕЈЕ ЦЕНТРА НОВОГ БЕОГРАДА

Немања Вагић, Стеван Глигоровић

мастер студенти, Универзитет у Београду - Географски факултет; Студентски трг 3/III, 11000 Београд, Србија; E-mail: vagic@live.com

Замишљен као нови град, као идеалан полигон за истицање вредности социјалистичког друштва и начина управљања државом, Нови Београд, иако млада општина, је од свог настанка прошао кроз низ просторних промена и интервенција који су обликовале његову физиономију и функционалност. Градски центар, као главно језгро сваког насеља, у случају изградње Новог Београда је остао недовршен, тј. није ни изграђен услед масовне миграције и недостатка финансијских средстава. Стамбена функција је постала доминантна, упркос тежњи нових власти да направе нови политичко – административни центар нове државе, и Нови Београд је постао познат као „спаваоница“ града Београда. Блок 24, као морфолошка јединица у оквиру поделе Новог Београда, је према урбанистичком плану из 1950. године представљао централну зону Новог Београда, која би требало да овековечи нови друштвени систем са раскошним трговима и пословним кулама. Током '80-их година та замисао је напуштена и Нови Београд је променама урбанистичке парадигме остао без свог центра, који је одлика градских насеља још од почетка урбанизације.

Кључне речи: Нови Београд, централна зона, урбанизам, промена парадигме